1877. IV. évfolyam. 150. szám. Debreczen, Szombat augusztus 4.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 frt.
Negyedévre . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . 1 frt.
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban a debreczeni *részvénynyomdában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a postahivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.
A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE.
Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hetfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdij minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetmények a szerkesztőségben és kiadói irodában. *Az előfizetési s hirdetményi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába **piaczutcza, Szabó Lajos ház, 1712. sz. alatt** czimezendők.

Debreczen, aug. 4.

— Fonjunk koszorut a tisztelet és dicsőség soha el nem hervadható diszes virágiból, koszoruzzuk meg a török fegyvereket! Megmámoritók, enthusiasmusba ragadók a csatatér legujabb hirei, hymnuszt s apotheosist kellene zengeni, mert a beteg ember oly életjelt adott magáról, mely a hadi történelem egyik legnagyobbszerü eseményét fogja képezni, soká, nagyon soká.

Századunk nagyon nevezetes a véres és nagyszerü csatákról. Fényük elvakitón ragyog a multból föl, de elhomályositja ezeket a plevnai diadal, melynek kivivása által a török hadsereg örök emléket biztositott magának. — Európai fontosságu e harcz. Az oroszok e nagyszerü kudarcza keresztvonás a panszlavizmus terjeszkedésére, — a török hadaké ezért a dicsőség megoszthatatlanul. A plevnai diadal kimagasodó része a folyó háborunak, s bizonyára az eredmények, epokhalis ténynyé emelik föl!

A csata lefolyásáról a következőt irhatjuk:

Osman pasa a lováczi győzelem után plevnai erős állásában három orosz hadtest által támadtatott meg jul. 30-kán. Hat órai heves harcz után visszaszorította az oroszokat. Az oroszok ujabb csapaitesteket nyervén erősitésül julius 31-kén délben megujitották a támadást, 60,000-nyi haderővel. Nyolcz óráig szakadatlanul tartott az öldöklő harcz. Ekkor Osman pasa egy hadosztályának sikerült a Wid folyó völgyén át az oroszok hadállásainak hátába kerülni. — A csata ezzel el lett döntve. A törökök két tüz közé szoritva az orosz haderőt, a Schilder-Schuldner és Krüdener egyesült hadtestein roppant vérontást vittek véghez. — Az egész haderőt szétverték. Az oroszok a legrendetlenebb futásban menekültek, hátra hagyva ágyuikat és fölszereléseiket. — Több jelentések hét ezer halottra és tizenkétezer sebesültre teszik az oroszok veszteségét az első számitásra. Osman pasa két irányban nyomul előre. Itt biztosnak tartják, hogy egyesülésének e döntő csapás után Mehemed Ali és Reuf pasa seregeinek többé nem áll semmi utjában.

A Balkán hadsereg győzelmes előnyomulásáról is jött hir. Reuf pasának, a kire Drinápoly megvédése volt feladatul bizva, Szulejman serege által fölmentetvén, a Jambolinál vivott ütközet után stratégiai hadmozdulat keresztülvitelével lőn megbizva, Gurko tábornok visszavonulási vonalát kellett elzárni a Balkán szorosok felől, mig Szulejman pasa Jeni Zagra és Drinápoly között erős kémszemle-mozdulatokkal lekötve tartja. Reuf pasa nagyszerüen oldotta meg a feladatot. A kassanliki völgyön át megkerülte az oroszokat. Ma már a Sipka szoros bejáratánál áll. Előcsapataival az összeköttetést keresi Osman pasa és Mehemed Ali seregeivel. Egyik osztálya Gurko tábornok egy dandárának nagy veszteséget okzott Eski Zagránál. Az oroszok visszavonulási vonala el van vágva. — Gurko tábornok Reuf pasa és Szulejman seregeinek két tüze közé szorult. A teljes egyesülés végrehajtása a katonai tekintélyek véleménye szerint küszöbön áll. Az oroszok centruma ellen a döntő támadást a jövő héten intézik. A török katonaságot a győzelmek lázas harczi kedvbe hozták. E hadseregnek ujabb erösitésekkel sem fog ellenálhatni az orosz hadvezénylet. Gurko tábornok tökéletes megveretését, vagy kapitulatióját minden órában várják. Előőrsei kijárást keresnek és menekülnek a Balkánon át, az összeköttetési vonal fentartása végett.

A diadal meg van! Áldozatokba, rettentő áldozatokba került. De ez alig jöhet szóba ily nagyszerü eredmény mellett, mert e diadal Európa számára volt nyerve, Európának, melyet a panszlavizmus nagyon fenyegetett!

Örök dicsőség a győző fegyverekre!

— **A budapesti népgyülés** határozatait csötörtökön délelőtt adta át egy küldöttség a miniszterelnöknek, ki is azt a belügyminiszteriumban fogadta volt. A küldöttség szónoka a volt elnök Pulszky Ferencz volt, ki hagsulyozta beszédében azt, hogy e határozatok csak is azon körülmény folytán nyertek lételt, miután a főváros polgárai, hazánk és monarchiánk érdekeit veszélyeztetve látták a most folyó háboru által, és mert az ezen háboruban uralkodó kegyetlenségek ellen tiltakozni akartak. A miniszterelnök szép válaszában igen sok megnyugtatót mondott, de kinyilvánitotta, hogy a két fél ügyeibe való hivatlan beavatkozása egy államnak, a felek haragját idézné elő s a háboru még nagyobb mérvet öltene mint eddig. Hiszi a miniszterelnök, hogy nincs messze az idő midőn a bekövetkező hadi események által alkalom fog Európa hatalmainak arra nyujtatni, hogy a háboru borzadályai mindenkora megszüntessenek. — Hangsulyozta a miniszterelnök továbbá azt is, hogy nagyon szükség az, miszerint mindenki kellően uralkodván érzelmein és vágyain, törekvéseiben a monarchia és a haza érdekeinek sértetlenül való megóvása legyen irányadó. A kormány pedig igyekszik hogy a nemzetet a mindég oly sajnos véráldozattól, a lehetőségig megóvja. — Hasonló szellemben nyilatkozott a miniszterelnök az egri küldöttségnek is.

— **A mozgósitásra vonatkozó** bécsi határozatok nagyon megijesztették a bécsi orosz barátokat, pedig most már, vagy még most nincs okuk siránkozni, mert mint a „Hon“ irta, Andrássy külügyér csak egy hadtest és egy hadosztály mozgósitására lett fölhatalmazva. Az elkészitett rendeletek a harcztéri események szerint effektuáltatnak Ez a törökök győzedelme által késik, mert felesleges.

— ***Rövid hirek.*** — **Klapka tábornok** Bécsből eltávozott. Elutazása előtt Andrássynál volt hosszu kihallgatáson. — **Károly** román fejedelem felszólalása folytán az orosz czár orosz érdemrendeket osztogattatott azon román katonáknak, kik Nikápoly bevételénél közreműködtek. — **Miklós** orosz nagyherczeg a táborban budai sashegyi bort iszik, minek kis palaczkja 6 frankba kerül. — **Bolgárország** koronája Reuss herczeznek van szánva, mert ő rokon mind a német, mind az orosz udvarral. No csak keritni kell — koronát. — **Arifi** török külügyér letételének okát tehetetlenségében találják föl. — **A nemzetközi** phylloxera-kongressus aug. 6 án Lauszaneban fog megtartatni; — fölmivelési miniszteriumunkat Emich Gusztáv fogja képviselni.

A debreczeni csata emléknapja.

(Aug. 2.)

Ünnepet ült e hó 2-án Debreczen város közönsége, ünnepet, mely egyszerüségében mélyen megható s lélekemelő volt.

Egy szomoru nap emléke elevenittetett föl e napon a hálás s az elődök hős tetteit kellően méltányolni és tisztelni tudó utódok által, elzarándokolva ahoz a sirhoz, melyet a honfiui kegyelet oltárnak tekint, oda vivén magasztos érzelemmel telt szivének háláját áldozat végett.

Városunk történelme gazdag a szomoru napokban, de bár voltak rá nézve sokkal sulyosabb, sokkal viharosabb napok, jelentősebbet mégis nem ismerünk mint 1849-dik aug. 2-ka volt. Igen, mert ez nemcsak ránk debreczeniekre, de az egész magyar hazára is szomoruan kiható esemény napja volt.

Az 1848/9-ki szabadszágharcz utolsó jelentékenyebb csatája itt folyt le városunk határában, itt tört meg szomoruan kiható eredménynyel a magyarok fegyvere,— tizenegy nap mulva Világosnál megnyilt a magyar szabadság sirja s betemetett nagyon sok időre.

És a függöny legördült. A tragédia, mely lelkesitően nagyszerü jelenetekkel telve volt, bevégződött. — A hős elbukott. A szabadság meghalt, sirba temettetett. Győzött fölötte a vad erőszak, de az eszmét megölni, eltemetni nem lehet, kitör az a sirból és eget kér.

És kért is.

Megváltozott az idő. Elmultak a réminapok s a nemzet, nem feledi el azokat, kik ama dicső harczokban részt vettek. Ha meghaltak, ha elbukának a nagy küzdelemben, koszorut visznek sirjok fölébe, s imát rebegnek, apotheosist mondanak emlékökre.

Ilyen apotheosist tartottunk aug. 2-án a debreczeni csatában elesettek emlékezetére.

Az ünnepély 3 órakor vette kezdetét. Az emlék-kertben nagy néptömeg gyült össze, — mely a „Szózat“ eléneklése után kivonult a Honvéd-temetőbe. Oda künt ezrekre menő volt a nép, s harsongó éljennel fogadá a régi ruhába öltözött honvédeket, kik a nevezetes zászló alatt jöttek.

Az ünnepély a Bajza Apothosisának éneklésével vette kezdetét, ezután Kovács Gusztáv lépett egy halomra, egy hazafias szellemü beszédet tartván. Vázolta a muszka durvaságát, rombolásait, megemlékezett mostani harczáról, dicsöité a török nemzetet stb. Beszédét hangos éljenzés követte. Ezután a szózat énekeltetett, mit Kacskovics Iván ur szép imájának felolvasása követett. Majd a Hymnus énekeltetett, s ezután Jeney Miklós szavalta el Zalártól „Alengyelés a honvéd“ czimü csinos költeményt. Végül a Szózat énekeltetett, s aztán a tömeg a városba indult vissza a „Kossuth Lajos azt üzente“ kezdetü dal éneklése mellett.

Az emlékkertben Kovács Gusztáv Tóth Kálmántól az „Előre“ czimü költeményt, Jeney Miklós pedig Petőfitől „A ledölt szobor“ czimü szép költeményt szavalta, s ezzel az ünnepély véget ért.

És most emlékezünk arról, hogy sokan nagyon sokan voltak jelen, de valljuk meg őszintén, nem annyian, a mennyieknek meg kellett volna e hazafias ünnepélyen jelenni. Városunk előkelő köreiből csak igen — igen kevesen, alig 5—6-an voltak jelen. A hölgyek közül csak Kacskovics Ivánné és Dragota Ignáczné urhölgyeket láthattuk, kik honleányi kötelességöket ismerve, nem csak megjelenésökkel emelték az ünnepély fényét, de a hősök hamvait jelző keresztre s a hon védemlékre is több gyönyörü koszorut helyeztek. Elismeréssel tartozunk ezért nekik!...

Vajha példájokkal lelkesitenének, vajha városunk hölgyei honleányi erényeket a jövő évben azzal is szaporitanák, hogy a hazának szent ügyéért elvérzett bajnokok emlékére szentelt ünnepen minél számosabban jelennének meg.

Nem egy osztályé, nem egyeseké, nem párté ez ünnep, ez Debreczen város összes lakosságának, sőt a nemzetnek ünnepe, midőn kinek-kinek meg lehet és meg is kell mutatni hazafias és honleányi igaz érzelmeit! Multunk iránt ne legyünk érzéketlenek, mert mint a költő mondja az ilyen: szebb jövőre érdemetlen!

(**)

Fővárosi hirek.

— **József főherczeg** és családja Bécsből Budapestre érkezett. — **Zichy Mihály** „Erzsébet királyné Deák F. ravatalánál“ czimü müve sokszorositatni fog s tiszta jövedelme fele részben a párizsi magyaregyletnek, fele része a balatonfüredi szeretetház részére adatik. — **A nemzeti muzeum** igen becses erkélyekhez jutott Miksa mekszikói császártól; az erkélyeket Schertzenlechner Sebestyén hagyományozta ki Miksának leghübb tanácsosa és orvosa volt. — **Liszt Ferencz** Rómába utazott; ide november elején fog vissza utazni. — **A ferencz rendiek** bazár épülete aug. 2-án szenteltetett föl. — **Geröfiné** a népszinházkoz fog rövid időn szerződtetni.

Vidéki hirek.

— **Klapka György** a szegedi népgyülésen jelen lesz s ott beszédet fog tartani. — **Csömörön** a kath. plebános a török győzelmek hirére „Te Deum“-ot tartott. — **Pozsonyban** Klapka tábornok rendkivüli nagy ünnepélyességgel fogadtatott. — **Nagy-Váradon** egy huszárt megbüntettek a miért elaludt, a kapitány erre azon megjegyzést tette, hogy „az ilyen embert fel kell akasztani“, — mit a legénység komolyan vett, s a huszárt felakasztották; észrevétetett a dolog, de, bár levégták is a szegény áldozatot, nehány nap mulva meghalt. — **A niczkifalvi** jegyzőnek egy olyan nyul van a birtokában, melynek egy feje, három füle, nyolcz lába, két teste van, de a fel-ő rész összevan nőve. Az egyik him, a másik nőnemü. Csodálatosnak elég csodálatos.

Vidéki levél.

Tetétlen, aug. 2. 1877.

Tek. szerkesztő ur!

A debreczeni nagy népgyülést a szabadelvü párt részéről őszinte örömmel vettük tudomásul — és annak határozatához mi is, bár nagy Magyarország népei között csak porszemek vagyunk, hozzájárulunk, — állithatjuk, hogy a nép legalsóbb rétegeiben is bizonyos izgatottság észlelhető, — a mely a minden népjogot lábbal taposó — muszka ellen nyilvánul! — Ebből következtetni lehet, hogy csak egy szó kell, és korkülönbség nélkül talpra kél, ha kell a föld népe! Ilyen a hangulat vidékünkön is. — Itt eszembe jut egy eset, a mi nálunk történt a napokban. Egy jómódu gazdához beállit egy drótos tót — fazekat drótozni, — munkaközben felemlíti, hogy hej gazda! most jön ránk jó világ! jö sz. atyánk fia a muszka, elfoglalja Magyarországot, és nekünk is, magoknak is jó dolgunk lesz! — Erre a gazda ugy le adta-teremtettézte a muszkát, meg minden szvatupluk ivadékot, hogy a drótos kénytelen volt odábbállani. Ezt azért hozom fel, hogy mennyire vitte már nálunk is a muszka propoganda üzelmeit még a drótos tótok között is!

Társas életünk némileg élénkült a mai háborus időben, lapokat majd minden jómódu gazda járat — a napi lapokat sem véve ki — és naponként estve felé valóságos ostromnak van kitéve a jegyzői iroda, — a mikor rendes levélpostánk a kabai postáról megérkezik.

A szomszéd Földes községben bizonyos Keleti-család szinésztársulat müködött a napokban, — játszó személyek az apa, neje és 2 leánygyermeke 10—12 évesek, kik személyzetöknek megfelelő darabokat adtak elő, még pedig elég ügyességgel. — Ajánljuk ezen gyermektársulatot a vidéki városok pártfogásába!

Idei termésünk meglehetős, — csakhogy azokhoz kötött vérmes reményeinkre zsibbatólag hatnak, a mennyiben a jó termést egyáltalán kivánják. — Dohány, kukoricza, szőllő még eddig jó.

Isten önnel.

Papp Zsigmond.

Napi hirek.

— **A közigazgatási** bizottság, hétfőn délután 3 órakor fogja megtartani ülését.

— **Köszönetnyilvánitás.** Azon mélyen megrenditő s leirhatatlan fájdalom roszkaszto sulya alatt is, mely forrón szeretett kedves férjem néhai Hegyi Mihálynak váratlan gyorsasággal bekövetkezett halála folytán reám nehezedik, — elmulaszthatatlan kötelességemnek ösmerem, hogy forró köszönetemet nyilvánitsam mindazon mélyen tisztelt rokonoknak, barátoknak és ösmerősöknek, kik a boldogult végtisztességtételénél megjelenésökkel fejezték ki nagyrabecsült részvétöket, — mely által némileg enyhitették nehéz fájdalmamat! — Fogadják ujból hálás köszönetemet. Debreczen, 1877. aug. 3. Özv. Hegyi Mihályné szül. Bodosi Józsa Eufrosina.

— **Felhivás** azon h. h. szülékhez és gyámokhoz, kiknek 6—12 éves gyermekeik vagy gyámoltjaik vannak. Az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 1-sö § értelmében felhivatik minden h. h. szüle vagy gyám, hogy gyermekeit vagy gyámoltjait életidejük 6-dik évének betöltésétől, 12-ik évök betöltéséig iskolába járassa s azokat, kik 6 évet már betöltöttek, de a 12-diket még nem, f. évi aug. hó 15-éig, midőn a rendes tanitás kezdetét veszi, iskolába adják. Azonban nevezett t. cz. 2-ik §. értelmében a testileg vagy szellemileg gyenge gyermekek a tiszti orvos bizonyitására az iskolába járás kötelessége alól, ezen orvosi bizonyitvány előmutatása után, egyidőre felmentetnek. A 4-ik §. értelmében, ha a szüle vagy gyám tankötteles gyermekét vagy gyámoltját ebbeli kötelességére jelen felhivás után következő komoly megintés után is visszatartaná az iskolától: a kötelességét teljesiteni nem akaró szüle vagy gyám első izben 50 krra, másod izben 1 frtra, harmad izben 2 frtra, negyed izben 4 frtra büntettetik az iskolai pénztár javára. Ha a szüle vagy gyám még ezután sem teljesitené kötelességét, visszatartott tankötteles gyermeke számára a községi hatóságnál különös gyámrendelé-e szorgalmaztatik. A 6 ik §. szerint szabadságában áll a szülének vagy gyámnak gyermekét vagy gyámoltját háznál, helyben vagy más községben bármely magános vagy nyilvános tanintézetben neveltetni, de erről kivánatra, bélyegmentes iskolai bizonyitványt tartozik előmutatni. Végre azon növendékek kik háznál tanultak a 7-ik §. szerint kötelesek évenkint vizsgát tenni le valamely megfelelő nyilvános tanintézet i letö tanitói előtt. Kelt Debreczenben, 1877. évi aug. hó 3-án. Némethi Lajos m. k., h. h. iskolaszéki elnök.

— **Köszönetnyilvánitás.** Mindazon igen tisztelt résztvevőknek, különösen pedig pályatársaknak, kik néhai Gyöngyössi István vot ref. segédlelkész végtisztességtételén megjelenésökkel s közreműködésökkel a mély bánatba merült szülők s rokonok fájdalmát enyhitették és a temetést ünnepélyesitették, — a megszomorodott szivü szülők s rokonok nevében és megbizatásuk folytán a leghálásabb köszönetemet nyilvánitom. — Debreczen, aug. 3. 1877. Nagy András.

— **Hirdetés.** Mindazon helybeli lótenyésztő gazdák, kik a folyó évi aug. hó 12-én a nagyerdőn reggeli 8 órakor kezdetét vendő lókiállitásra, tekintve a 80 darab arany jutalom dij kiosztásra, akár szopós csikóval biró anyakanczákkal, akár kitünő mén és kancza csikókkal pályázni akarnak, értesittetnek miszerint kiállitandó lovaik vagy csikójaikra az elmaradhatatlanul szükséges hatósági bizonyitványoknak, minden dij nélküli kiadásával a kapitányi hivatal mezőrendőri osztálya főnöke Bogdány Imre van meg bizva kinél is a hivatalos órákban bár mikor jelentkezhetnek. Debreczen, 1867 augusztus 2-án Debreczen város kapitányi hivatala.

— **A kistemplom** tornyában az óra elkészült és jár; de több felől azon ohajtást hallottuk, hogy nagyon rosz az, miszerint az óratábla és mutatók jobb és czélszerübb szinre nem festettek be. — A közönség érdekében még lehetne intézkedni.

— **Kié?** Két darab fekete nemez kalap találtatott ma délben a piaczon; tulajdonosa — kellő igazolás mellett — a városházánál lévő kapitányi hivatalnál átveheti.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

BÁTHORY ERZSÉBET.

Történeti elbeszélés a XVI század utolsó és a XVII. század első tizedéből.

Irta:

Dr. Heiszler József.

(Folytatás.)

A boszuló Isten ostora elcsattant, s jött az első csapás.

De a vész nem jár magánosan.

Ama hölgy, ki szép s ifju akart lenni örökké s virágzani folyvást, mint a teremtés kertének tavaszi rózsái, üdén, illatozva, az idő utjába, mint egykor Medea üldözőjének utjában összeszaggatott gyermekek tagjait szórá, ő is vért vétet. A vér megállit mindent. Miként merné azt átlépni az idő? Csábitóan szép lett. Oltár, mely előtt a legjelesebb lovagok térdeltek. A czélnál álla. Oda is eljutott a boldog halandó.... Szeretett végre, és szerettetett. És a czélnál elcsattant a végzet ostora.

Sóbálványnyá változott. Először érte csapás boldog életében s ez lesujtotta őt. Végre keservesen zokogott, most először ő is bajtalan életében.

Tehát van Isten a felhők felett, s az utolsó szó mégis az övé.

* * *

A vadászat folyama alatt Csejte várának vendégei akadtak. Thurzó György egész fényes kisérettel jelent meg. Nádor volt, nem járhatott fényes uszály nélkül, s az ország legszebb asszonyához jött, s igy most nem nélkülözhette azt.

Thurzó György erőteljes őszi alak. Férfias vonásait erős akarat feszité, melynek nincs szüksége Odüsseüs árboczára, hogy magát a élettenger uj szyrénje ellenében fentartassa.

Fickot már három napja nem látta senki, s most ott lovagolt a nádor csapatja élén födetlen fővel, kuszált hajakkal, rettenetes fájdalom orditott le összegörcsösödött vonásairól. A kétségbeesés mozgó szobra lett, s többé nem ember.

Alig értek a várba, megragadá a nádort bő dolmánya ujjánál.

— Jer, nádor! — ordita a boldogtalan apa — jer mindjárt megmutatom. Én öltem meg. Én tudom legjobban hol fekszik. Mily szép, mily derék fiu volt. Oly ifju, s már is egy félistenhez hasonlitott. Nem, nem. Anyja a boldogságos szüz képét nyomá arczára emlékül. — Nádor! anyját is én öltem meg... pedig oly szent volt, oly jó, még engem is szeretni tudott. Én öltem meg. Agyon löttem testvére karjai között. Azután elrohantam barangolni. Utóbb udvari bolond lettem, játszottam az emberekkel, az élettel, véres átkozott játékot, s meg is lakoltam érette Nádor... megöltem saját fiamat.

Ez alatt a büncsarnok ajtajához értek.

— Megállj nádor! Esküdj meg, hogy felakasztatsz a legelső szegre, mihelyest megláttad fiamat s azt a kedves leányt. Szép volt, angyal volt. Én tudom, egészen angyal volt, csak szárnyai hiányzottak. Akár oltárra lehetett volna állitani. Esküdj meg jó nádor, hogy felakasztatsz az első szegre, — kérlek el ne felejtsd, az első szegre.

György nádor a boldogtalan apa fájdalma felett megilletődve, helybenhagyólag bólintott szakállas fejével, s ekkor megnyilt az ajtó. Ficko őrülten rohant fia hullájához, izzó ajkaival csókolgatta a jéghideg ajkakat, de a leány szent hulláját nem merte megérinteni bünös akaival.

— Jertek, keljetek fel kedves gyermekeim. Itt a nádor, mondjátok el magatok az igazság emberének, hogy én apátok öltelek meg titeket.

Irtózatos csend.

„Hah! keljetek fel“, — ordita iszonyatos dühvel.

Tépte, szaggatta magát, majd káromkodott, utóbb megkisérté az imádkozást, de végre is irtózatos átkok hörögtek elkékült ajkain.

A sötét várfenék felharsagott fájdalmától, de a halottak hidegek és némák maradtak, nem keltek fel még vádolni sem őt!

A halál nem egy könnyen adja ki áldozatait.

* * *

Fent a várpiaczon kürtök harsogtak.

— Az ő — orditá most Ficko — hallom a szavát. Ismerem hanglejtését. Az ő, a pokol menyasszonya. Fehér, mint a hó, s lelke fekete, mint az elátkozott éjszaka a bünveremben. Jer nádor, megmutatom.

Midőn feljutottak, Báthory Erzsébet fényes matronai alakja lépett be nemsokára.

— Isten hozta kegyelmedet nádor.

— Igen asszonyom, az igazság Istene.

Erzsébet elhalványodott. De nemsokára felveté gőgös szép fejét, szemei baljóslatuan csillogtak.

— Vigyázz nádor — kiálta fel Ficko, ismerve e szemragyogás jelentőségét, — izzani kezd a kigyó fulánkja.

— Uraim! kötelességem önöket megvendégelni, bárminő ügyben fordultak legyen meg csekély kuriámban, most vendégeim, s el kell látnom kegyelmeteket. — Várnagy!

Izmos athletai alak jelent meg, hatalmas buzogány csünge le övéről.

— Hadnéped fel van állitva?

— Igen és fegyverben, mint szokás, valahányszor idegen fegyveres erő jelentkezik.

— A várkastély kapuit le kell ereszteni azonnal, hogy azok az alrendü vendég urak nekünk ne alkalmatlankodjanak mulatságunkban. A mellék-ajtókat erős őrség állja el. Ez parancsom.

A várnagy elment, s nemsokára nehéz csörömpölés jelenté, hogy a palota kapuja lereszkedett.

(Folyt. köv.)

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1877. évi julius hó 27-ik napján tartott ülésében.
Becske Lajos, h. elnök. Beöthy Gábor, h. jegyző.
(416) 1—3

— **Dr Hamburger Emil** kitünő fogorvosunk haza érkezett Nyiregyházáról, hol meghivás folytán néhány napot időzött, s a vásár tartama alatt, mint nyilttéri rovatunkban olvasható, a szokott órákban rendel.

— **Tüz** ütött ki csütörtök és péntek közötti éjelen a csapóutczai külvároson a homokutczai 2945-iki ház alatt, mely Szőllősi Gábor timár mesteré. A tüz nem volt nagy terjedelmü s lokalizáltatott.

— **A közönség köréből.***) Nyilatkozat! T. szerkesztő ur! Kérem felvenni és becses lapjába helyet adni ezen nyilatkozatomnak, mit feleletül adok a f. év augusztus 2-án s közétett ujdonságra, illetve az abban foglalt állitásokra. A tényállás következő: Ugyanis aug. 2 án éjjel ¾ 1 órakor, a nagytemplom felől a piaczon, mintegy 20—25 tagból álló uri társaság a legnagyobb dalolással, éjjeli csendzavarással, szóval utczai botránynyal jöttek végig az utczán, mit sajnálattal kell kifejeznem, miután ezek nadrágos emberekhez nem illő dolgot követtek el, kötelességemből kifolyólag illedelmesen felszólitottam és figyelmeztettem őket a csendre, ezen szavakkal, hogy „ez nem illik nadrágos emberektől az utczán, pláne meg a piaczot végig dalolni;“ erre ők engem megtámadva körülvettek és fenyegettek s azt kiabálták, hogy ő nekik nem parancsol senki, mert ők a dalárda tagjai; „már engedjenek meg az urak, bárki is legyen, éjnek idején az utczán nem szabad dalolni és ilyen botrányt csinálni,“ ezen szavakkal illettem őket, — erre engem fenyegettek, ugyanannyira, hogy kénytelen voltam sípolni, hogy a rendőrlegénynyeket segitségemre hivjam, de ezek épen azon perczben nem voltak közel. Ekkor eltávoztak az illető uri emberek a legnagyobb zajjal és szitkolódással. A mi az aug. 2-ki hirlapba hirdetve volt, hogy én ittas voltam, az egy boszuállásból eredt hazugság, mert én beigazolom mindenkor két jelen volt egyénnel, hogy az nem igaz — és azt is, hogy nem én, hanem a nevezett urak csinálták a botrányt és rendetlenséget, a mi bizony nem illik, de hát ugy szokott az lenni, ha ilyen csendzavaró uri embereket a rendőrség megszólit, az nekiek nem tetszik, sőt a rendőrséggel szemben gorombák és a rendőrséget részegnek és mindennek nevezik, pedig bizony ő rájok illik az, mert józan ember, józan észszel nem dalolja az utczát végig soha. Különben e tárgybani hivatalos jelentésemet a tek. polgármester urhoz beterjesztettem intézkedés végett. — Ennyit az igazság érdekében, mert nem czélom a hirlapi polemia nekem, mint közszolgálatban álló egyénnek, van felettes hatóságom, a kinek baja van velem, tessék oda fordulni panaszával. Kelt Debreczen, 1877. aug. 4-én. Balázs János, belrend biztos.

*) E czikkért nem felelős a Szerk.

A Debreczeni E. eredeti táviratai.

— **Konstantinápoly, aug. 5. Azon hir, hogy a törökök Rasgrádnál rájok nézve előnyös előőrsi csatát vivtak, igaznak bizonyul be. A plevnai győzelem folytán a török hadvezérlet a Dunánál ugy összpontosit egy hadsereget, hogy az két részre oszolva, az egyik rész Plevnánál, Nikápolynál, Sistovánál foglal állást, a másik pedig a Jantra folyam mentén kezdi meg hadműveleteit.**

Az oroszok az eskizagrai ütközetben csak halottakban 2000 embert vesztettek. Számos bolgár esett itt foglyul. A törökök vesztesége ez alkalommal halottakban 171, sebesültekben 566 ember.

A Drinápoly és Philippoli környékén felmerült bolgár felkelő csapatok megverettek és szétszórattak.

— **London, aug. 5. Erzerumból jelentik, hogy az oroszok jelentékeny erősitéseket kapva, támadólag lépnek fel, s Perczek felé nyomulnak.**

Felelős szerkesztő: **Szabó Antal.**

Dr. Hamburger Emil

fogorvos és fogmütő

lakik főpiaczon a Szikszay (előbb Dragota) házban 1. emelet.

Rendel mindennap d. e. 9—11, — délután 2—5 óráig.

Az első debreczeni árverési intézetben

kedden f. hó 7-én következő tárgyak kerülnek árverésre u. m: gyémánt függők és melltük, brillantgyürük, aranylánczok, karpereczek, függők, melltük, gombok és gyürük; különféle ezüst nemüek, korallak, arany és ezüst órák, érték papirok; férfi és női ruhák, kendők, fehér és ágynemüek, szivott tajtpikák, fegyverek látcsövek, bársony bunda és muff stb

Az elárverelendő tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap és hetfőn bárki által megtekinthető.

HIRDETESEK.

Első debreczeni asztalos társulat
TEMETKEZÉSI INTÉZETE!

Van szerencsénk tisztelettel tudatni, miszerint fentebbi czég alatt, a már 6 év ólta fent álló **koporsó üzletünket**, egy a kor kivánalmainak minden tekintetben megfelelő

TEMETKEZÉSI INTÉZETTÉ

átalakitva dusan berendezvén, e mai napon megnyitottuk.

Főtörekvésünk leend, hogy üzletünben levő minden nemü **ércz-** és **fakoporsók**, ugy a **bársony,** vagy **selyemmel bevonottak,** a legdiszesebbtől a legegyszerübbig, minden szin és alakban pontosan szolgáltatandanak ki.

Ajánljuk többnemü **halotti** és **gyászczikkeinket,** kész halotti öltönyöket, szemfedél, párna, szalag; ugyszinte sir-koszoru és müvirág készletünket, kivánatra diszes és egyszerü **gyász öltönyök** elkészitését.

A t. cz. közönség rendelkezése alá bocsátjuk, **gyász-szobadiszletünket**, mennyezetes ravatalunkat, **halotti disz-kocsiainkat,** együtt vagy külön-külön is a legjutányosabb árért.

Elfogadjuk a halálozásnál előforduló mindennemü szolgálatok teljesitésére a megbizásokat, s azokról utólagosan hivatalos nyugtával számolandunk.

Tekintettel arra, hogy intézetünkben minden utánjárástól menten bárki is diszes temetkezésben részesülhessen, ugy intézkedtünk, hogy kellő biztositék mellett **részletfizetésre** a szükségeseket kiszolgáljuk.

Jelzett üzletünkben egyszersmind bárminemü asztalos munkák vállalatát készséggel eszközöljük.

A n. é. közönség irányunkban éveken keresztül tanusitott nagybecsü bizalmát köszönettel véve, kérjük azt ezen intézetünkre is kiterjeszteni méltóztassék.

Raktár: Uj piacz, gróf Dégenfeld ház, Kolda-féle bolt. — **Mühely:** a homokkerti üzlet-telep.

Debreczen, 1877. julius hó.

Kiváló tisztelettel:

I-ső debreczeni asztalos társulat.

Mén és herélt lovak eladása.

Ezennel közhirré tétetik, hogy az alólirt m. kir. ménlótelep parancsnoksága részéről

10 db. kimustrált herélt és ménlő

folyó év **augusztus hó 13-án** d. e. 9 órakor a debreczeni **lóvásártéren** a legtöbbet igérőnek nyilvános árverés utján, azonnali készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Az elárverezendő lovak részint terméketlenség, részint a méntelep czéljainak meg nem felelő koros voltuk miatt mustráltattak ki.

Mely árverésre a n. é. közönség tisztelettel meghivatik.

Kelt Debreczenben, 1877. aug. 1.

A m. kir. méntelep parancsnokság Debreczenben.

(426) 1—3

IGÉRVÉNYEK.

Az 1870-ik magyar. kir. sorsjegyre

3 frt bélyeggel együtt

fönyeremény 200,000 frt.

Huzása 1877. augusztus 14-én

„Iparegyesületi takarék és hitelintézet“-nél

Debreczenben.

(403) 3—4.

Van szerencsénk a n. é. női közönség becses tudomására hozni, miszerint a napokban legujabb szabásu és legizlésteljesebben kiállitott ruhák igen nagy választékban érkeztek, melyeket igen jutányosan árusitunk el p.

Kész vászon és karton ruhák		7	frttól	kezdve.
„ barége	„	15	„	„
„ lustere	„	16	„	„
„ gyászruhák	barégeből	15	„	„
	ternó és cachemirből	18	„	„

Figyelemre méltónak találjuk még azt is felemliteni, miszerint ruháink legdivatosb szabás mellett a legszolidabb kivitelüek és a legjobb anyagból készitvék.

Rendelések mérték után 3 nap alatt a legpontosabban teljesittetnek.

Tisztelettel

Rott Lipót és Testvére,

női divatterem főpiacz.

(387) 3—3

Eladó ház.

A néhai **Riedl Ignácz** hagyatékához tartozó **Szentannautcza 2539-dik szám alatti ház külső ondódi földjével szabad kézből eladó.** — Tartalma: Beltelek 418 □ öl, három rendbeli lakosztály, kocsiszin, istálló, góré stb.; ondódi földje 9 catastrális hold, 690 □ öl, tanyaépület rajta.

Értekezhetni iránta ugyanezen háznál. — **Kis Orbán Imre** végrendeleti végrehajtó urral.

(420) 1—6

Zártajánlati hirdetmény.

A nm. m. k. közmunka és közlekedési miniszterium f. é. julius 28-án 7269. szám alatt kelt rendeletével, a Debreczen fehértemplomi államuton levő 2-ik számu hid ujra épitésére 1038 frt 31 krt. azaz: **egy ezer harmincznyolcz forint 31 krt** engedélyezett.

Ezen épitkezésnek vállalkozás utjáni biztositása végett **f. évi augusztus hó 16-an reggeli 10 órakor** a hajdumegyei m. k. épitészeti hivatal irodájában, (Szt. Annautcza, 2550. sz. a.) zártajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ezen épitkezésre vonatkozó tervrajz, előméret költségvetés, müszaki leirás és részletes feltételek, a fentirt hivatalnál, a rendes hivatalos órákban a tárgyalás napjáig megtekinthetők.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, hogy ezen épitésre vonatkozó 50 kros bélyeggel ellátott és lepecsételt irásbeli ajánlataikat, a f. évi augusztus hó 16-ik napjának reggeli 9 órájáig, e hivatalhoz nyujtsák be, a később érkezendő ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A zártajánlatban számmal és szóval kirandó az ajánlott összeg, vagy száztóli árelengedés; ugy szintén a vállalkozni szándékozó neve, lakása és polgári állása is befoglalandó, azon kijelentéssel, hogy ajánlkozó a részletes feltételeket ismeri, s azoknak magát alája veti; végre melléklendő az ajánlathoz 10% biztositék, vagy készpénzben, vagy állampapirokban, a napi tőzsdei árkelés szerint.

A hajdumegyei m. k. épitészeti hivatal.

Debreczenben, 1877-dik évi augusztus hó 3-án.

(421) 1—2

Rochlitz és Beke Debreczenben.

Férfi czikkek végkiárulása gyári áron.

Van szerencsénk a n. érd. közönségnek tudomására hozni, miszerint üzletünkben levő összes

férfi czikkeket

u. m.

férfi ingeket, gallérok, kézelők,

nyakkendők, zsebkendők,

fuszeklik, inggombgarniturok és nadrágtartókat

végképen gyári áron kiáruljuk.

Midőn a fent elősorolt czikkeket olcsósága miatt ajánljuk a t. férfi közönségnek; ugyanez alkalommal felhivjuk a t. hölgyközönség figyelmét is ujonnan a mai igényeknek megfelelően berendezett **női divat raktárunkra** és különösen

kész női vászon és cretton ruháinkra.

Minél tömegesebb látogatást remélve maradtunk

Tisztelettel:

(402) 3—? **ROCHLITZ és BEKE.**

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek.

Bazár-épület XI. szám.

HIRDETÉS.

Linczer Vilmos csődválasztmánya a csődtömegben levő kész

nyàri, őszi ès téli férfi ruhàk,

valamint különféle szövetek, tetemes leszállitott áron szabad kézből eladását elrendelvén, — a kiárulás azonnali készpénz fizetés mellett, piaczutcza Nánássy-ház alatt levő üzleti helyiségben **augusztus hó 5-dik napjától**, a nagy vásár tartama alatt, naponkint d. e. 8—12, és d. u. 2—6 óráig tartatik.

Debreczen, 1877. aug. 3-kán.

Sajó György,

ügyvéd,

mint Linczer V. csődtömeggondnoka.

(425) 1—3

Haszonbérleti hirdetés.

Egy nagyobb kiterjedésü tagositott birtok Debreczentől két órányira, lakház és kerttel együtt bérbe adandó.

Bővebb felvilágositást nyerhetni **Komlóssy Arthur** ügyvéd urnál Debreczenben, czeglédu. 2574. sz. a.

(424) 1—3

Hirdetmény.

Kaba város kántor-bormérési joga, mely évenkint szept. 29-től április 24-ig tart, s öt helyen gyakorolható, egy a piacz közepén álló épület s pinczével a folyó évi szept 29-től számitva, hat évre, zártajánlatok mellett a legtöbbet igérőnek haszonbérbe fog adatni.

A bérleti összeg mindenkor oct. 1-én, decz. 1-én és február 1-én előre fizetendő.

Bérleni szándékozók ajánlataikat **szeptember 1-ig** alólirt előljárókhoz beadni kéretnek.

Kaba, augusztus 2. 1877.

Kiss Károly, tőjegyző. **Mácsai Mihály,** főbiró.

(422) 1—2

Hirdetés.

A debreczeni takarékpénztár piaczutczai 2148 szám alatti házában levő, a **Gáll József** által bérelt bolthelyiség, **folyó 1877. évi november 1-től**, három egymás után következő évre **bérbe kiadó.** Bérleni szándékozók ajánlatukat f. évi augusztus 20-ig a pénztár igazgatóságánál megtehetik s a bérleti feltételeket addig is, ugyanott bármikor megtekinthetik.

(427) 1—3

JÓ KERTI BOR

1875-iki termés

hordó számra

kapható

Berghofer Istvánnál.

(410) 2—?

Eladó birtok.

Biharmegye Bárándi községében 34 köblös I-ső osztályu föld — s a bárándi tjkönyvben 513. sor szám alatt foglalt belső telek, a rajta levő házzal s jó karban levő épületekkel együtt, — továbbá a vén kertben levő egy nyilas szőllő szabad kézből eladó.

Értekezhetni iránta Hatvanutcza 1575-dik szám alatt Debreczenben

Biró János,

tulajdonossal.

(411) 1—3

60. számu

ÁRJEGYZÉKE

a nagyáradi

„LÁSZLÓ“

gőzhengermalom

készitményeinek.

Bizományi raktáron:

CSANAK JÓZSEF-nél

Debreczenben.

100 kilogramm, kötelezettség nélkül, **ingyen zsákkal**, készpénzfizetés mellett.

Egész zsák vételénél 7 százalék engedmény.

Zsákok súlytartalma **85 kiló** teljsúly tiszta súlynak véve.

A. Búza dara nagyszemü	.	28.—
B. „ „ aprószemü	.	28.—
C. „ „ közép	.	26.20
0. Királyliszt	.	28.—
1. Lángliszt	.	27.—
2. Montliszt	.	26.—
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendü	.	25.—
4. „ 2-od „	.	23.60
5. Feh. kenyérl. 1-ső rendü	.	22.60
6. „ „ 2-od „	.	22.—
7. Köz. kenyérl. 1-ső „	.	21.40
8. „ „ 2-od „	.	19.—
8½ Barna kenyérliszt	.	17.40

Debreczen, 1877. julius 7.

Értesités.

A székelyhidi 904. tkbe jegyzett A + 103/8. helyrajzi számu

hegyi pinczе

örök áron **eladó** vagy **haszonbérbe adó.** Ugyanott több uj 6 ör. cseberes **boros-hordó** is **eladó.** Bővebb felvilágositást ad

Dr. Schvarczer Viktor,

tanár Debreczenben Péterfiau. 855 ik szám alatt.

(415) 1—2

Eladó ház.

Hatvan-Csokonaiutczán 1451. szám alatt ujonnan épült cserép fedél alatt lévő ház, ondódi szántóföldjével, szabad kézből, eladó.

Értekezhetni **Zivuska Ferencz** ügyvéddel hagymatér 16. sz. a.

(423) 1—10

Felelős tulajdonos **Molnár György.**

Kiadja és nyomatja **Kutasi I.** Debreczenben 1877.